

सर्व माध्यमांवरील शासकीय जाहिरातींच्या
नियमनासंदर्भात मा. सर्वोच्च न्यायालयाने
दिलेल्या निर्देशानुसार एक त्रिसदस्यीय
समिती गठीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्र. न्यायप्र-२०१८/प्र.क्र.२९८/मावज-१.
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक:- २८ नोव्हेंबर, २०२४.

वाचा :-

- १) सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्र. मावज-२०१८/प्र.क्र.१६७/३४,
दि.०४ ऑगस्ट, २०१८.
- २) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक क्र. मावज-२०२३/८३४/ प्र.क्र.३३५/का.मावज-१,
दि.११ ऑक्टोबर, २०२४.
- ३) मा. उच्च न्यायालय, मुंबई रिट याचिका क्र.५१३/२०१८, एडीटर्स फोरम विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व
इतर मध्ये मा. न्यायालयाने दि. १८/१०/२०२४ रोजी दिलेले आदेश.
- ४) संचालक (माहिती) (वृत्त), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र.:जाहिरात
(२०२४-२०२५) सा.प्र. वि./का-५/४६९, दि.२५ नोव्हेंबर, २०२४.

प्रस्तावना :-

राज्य शासनाची विविध कार्यालये / विभागांमार्फत प्रिंट व इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांमध्ये शासकीय जाहिरातीची प्रसिद्धी करतेवेळी, या संदर्भात अस्तित्वात असलेल्या शासन निर्णय / आदेशांचे पालन होत नसल्याची बाब एडीटर्स फोरम यांनी मा. उच्च न्यायालयात याचिका क्र. ५१३/२०१८ दाखल करून निर्दर्शनास आणली आहे. या याचिकेवर मा. उच्च न्यायालयाने दि. १८ ऑक्टोबर, २०२४ रोजी दिलेल्या न्यायनिर्णयामध्ये यापूर्वी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने याचिका क्र. (सिव्हील) १३/२००३, कॉमन कॉर्ज विरुद्ध भारत सरकार यामध्ये दिलेल्या निर्देशानुसार शासकीय जाहिराती विविध प्रकारच्या माध्यमांद्वारे प्रसिद्ध करताना निर्माण होणा-या तक्रारींचे वेळोवेळी निरसन करण्याकरीता तज्ज्ञ जाणकारांची त्रिसदस्यीय समिती तात्काळ गठीत करण्याचे निर्देश राज्य शासनास दिले आहेत.

२. यापूर्वी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने कॉमन कॉर्ज विरुद्ध भारत सरकार (याचिका (सिव्हील) क्र. ५१३/२०१८) या न्यायालयीन प्रकरणामध्ये दि. १३ मे, २०१५ रोजी दिलेल्या आदेशातील परिच्छेद क्र. ६ येथे नमूद केल्याप्रमाणे या संदर्भात मा. सर्वोच्च न्यायालयाद्वारे गठीत केलेल्या समितीने दिलेल्या मार्गदर्शक सुचनानुसार या विभागाद्वारे उक्त संदर्भ क्र.१ येथील दि. ०४ ऑगस्ट, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये तज्ज्ञ जाणकारांची एक त्रिसदस्यीय समिती गठीत करण्यात आली होती. दरम्यानच्या कालावधीत कोविडच्या परिस्थितीमुळे सदरची समिती नव्याने गठीत करण्यात आलेली नाही. तथापि, वरीलप्रमाणे नमूद केल्यानुसार मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशान्वये त्रिसदस्यीय समिती तातडीने नव्याने गठीत करण्याची बाब, तसेच या समितीचे अधिकार व कार्यकक्षा व समितीच्या सदस्यांचा कार्यकाळ नव्याने निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

मा. उच्च न्यायालयाने रिट याचिका क्र.५१३/२०१८, एडीटर्स फोरम विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर यामध्ये दि. १८ ऑक्टोबर, २०२४ रोजीच्या दिलेल्या आदेशानुसार कॉमन कॉर्ज विरुद्ध भारत सरकार, याचिका

(सिव्हील) क्र. १३/२००३ या प्रकरणी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या मार्गदर्शक निर्देशानुसार, शासनाचे विभाग व शासकीय कार्यालयांमार्फत तसेच, स्थानिक स्वराज संस्था, सार्वजनिक उपक्रम, शासकीय संघटना, शासनाच्या स्वायत्त संस्था, महामंडळे, मंडळे इ. या कार्यालयांमार्फत विविध माध्यमांद्वारे प्रसिद्ध केल्या जाणा-या शासकीय जाहिरातींबाबत वेळोवेळी उद्घवणाऱ्या तक्रारींचे निरसन करण्यासाठी तसेच त्यांचे नियमन करण्यासाठी पुढे नमूद केल्याप्रमाणे या विषयातील तज्ज्ञ जाणकारांची त्रिसदस्यीय समिती या शासन निर्णयान्वये गठीत करण्यात येत आहे.

(अ) त्रिसदस्यीय समितीची रचना :-

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	संस्था/नियतकालीक	पद	पत्ता, दूरध्वनी/ Email
१.	प्रा. दैवता दिपक पाटील	पत्रकारिता आणि संज्ञापन विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई	सहायक प्राध्यापक	जी विंग, रुम नं.४, तळमजला, शासकीय वसाहत मुंबई, विद्यापीठ, कलीना सांताक्रुज (पूर्व) मुंबई-४०० ०९८, मोबाईल क्र. ९५९९५५५४४२ मेल आयडी- daivata.c@gmail.com
२.	डॉ. नरेंद्र वसंतराव बोरलेपवार	स्वरा मिडीया प्रा. लि., मुंबई	व्यवस्थापकीय संचालक	२२, २ रा मजला, मोहन टेरेस, ६४/७२, मोदी रस्ता, फोर्ट मुंबई-४०० ००१, मोबाईल क्र. ९९६७३३०६२१ मेल आयडी- narendraborlepwar@gmail.com
३.	श्री. आशुतोष शरद पाटील	जय महाराष्ट्र न्यूज चॅनल विनयभावे कॉम्प्लेक्स, सी. एस. टी. रोड, कलीना, सांताक्रुज (पूर्व), मुंबई-४०० ०९८	संपादक	A-९, मधूसुधन कॉ. औ. सोसायटी, देवनार बाग, मुंबई-४०० ०८८, मोबाईल क्र. ९९३०० ४३९९९ मेल आयडी- ashutoshspatil@gmail.com

(ब) त्रिसदस्यीय समितीचे अधिकार व कार्यकक्षा :-

- i) मा. सर्वोच्च न्यायालयाने याचिका (सिव्हील) क्र. १३/२००३, कॉमन कॉर्ज विरुद्ध भारत सरकार या न्यायालयीन प्रकरणी दि. १३ मे, २०१५ रोजी दिलेल्या आदेशातील निर्देशानुसार, गठीत केलेल्या समितीने दिलेल्या मार्गदर्शक निर्देशांचे पालन होते किंवा कसे याची तपासणी करणे.
- ii) राज्य शासनांतर्गत सर्व मंत्रालयीन विभाग, शासकीय कार्यालये, स्थानिक स्वराज संस्था, सार्वजनिक उपक्रम, शासकीय संघटना, शासनाच्या स्वायत्त संस्था, महामंडळे,

मंडळे यांनी प्रसिद्ध केलेल्या सर्व प्रकारच्या माध्यमांवरील शासकीय जाहिराती सदर समितीच्या कार्यकक्षेत येतील.

iii) शासकीय जाहिराती विविध प्रकारच्या माध्यमांद्वारे प्रसिद्ध करण्यासंदर्भात सामान्य प्रशासन विभागामार्फत वेळोवेळी प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या शासकीय जाहिरात धोरणविषयक सर्व नियमांचे/तरतुदींचे पालन होत आहे किंवा कसे हे पाहण्याची जबाबदारी समितीची राहील.

(क) त्रिसदस्यीय समितीच्या सदस्यांचा कार्यकाळ :-

या समितीच्या सदस्यांचा कार्यकाळ सुरुवातीस २ वर्ष इतका कालावधी राहील. यामध्ये आणखी एक वर्ष इतकी वाढ करता येईल. या समितीस दोनपेक्षा अधिक वेळा मुदतवाढ देता येणार नाही.

(घ) समितीच्या सदस्यांना प्रवास खर्च व भत्ता :-

या त्रिसदस्यीय समितीच्या बैठकांना उपस्थित राहणा-या सदस्यांना वित्त विभाग शासन निर्णय क्र.बैठक २०१२/प्र.क्र.१/सेवा-५, दि. २४ मे, २०१२ नुसार बैठक भत्ता तसेच, वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. प्रवास २०१०/प्र.क्र.२/सेवा-५ दि. ३ मार्च, २०१० तसेच या संदर्भात वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या शासन निर्णयानुसार प्रवास खर्च व दैनिक प्रवास भत्ता देय राहील.

३. तसेच, मा. उच्च न्यायालयाने दि. १८ ऑक्टोबर, २०२४ च्या आदेशातील परिच्छेद क्र. १९ मध्ये दिलेल्या निर्देशानुसार उक्त संदर्भाधीन दि. २० डिसेंबर, २०१८ आणि ११ ऑक्टोबर, २०२४ च्या शासन निर्णयान्वये जाहिरातीबाबत दिलेल्या निर्देशाचे राज्य शासनांतर्गत सर्व मंत्रालयीन विभाग, शासकीय कार्यालये, स्थानिक स्वराज संस्था, सार्वजनिक उपक्रम, शासकीय संघटना, शासनाच्या स्वायत्त संस्था, महामंडळ, मंडळे यांनी पालन करावे. सदर निर्देश तसेच मा. सर्वोच्च न्यायालयाने जाहिरातीसंबंधात जारी केलेल्या निर्देशांचे आणि मार्गदर्शक तत्वांचे पालन करण्याबाबत सर्व मंत्रालयीन विभागांनी त्यांच्या अखत्यारीतील संबंधित विभागांना/क्षेत्रीय कार्यालयांना दक्षता घेण्याबाबत सूचना निर्गमित कराव्यात.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४११२८१५५१२६०९०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अ.धों. भोसले)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
५. मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.

६. मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.

७. सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधानपरिषद .

८. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

९. मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

१०. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

११. मा.मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

१२. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

१३. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.

१४. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), मुंबई

१५. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), नागपूर

१६. अधिदान व लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई

१७. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी,मुंबई

१८. सर्व संबंधित संस्था व समिती सदस्य

१९. उप सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

२०. संचालक, (माहिती) (वृत्त व जनसंपर्क) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई

२१. संचालक, (माहिती) (प्रशासन), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई

२२. सर्व विभागीय उपसंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई, कोकण, पुणे, कोल्हापूर,

नाशिक, औरंगाबाद, लातूर, अमरावती, नागपूर

२३. सर्व जिल्हा माहिती अधिकारी, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय

२४. उपसंचालक, महाराष्ट्र परिचय केंद्र, अ-८ स्टेट एम्पोरियम इमारत, बाबा खडकसिंग मार्ग, नवी दिल्ली- ११०००१

२५. वरिष्ठ सहाय्यक संचालक, महाराष्ट्र परिचय केंद्र, श्री.काकुले यांची इमारत, दादा वैद्य रोड, पणजी, गोवा.

२६. भारतीय जनता पक्ष, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ.कुटीर क्र.१, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत

चौक, नरिमन पॉइंट, मुंबई-४०० ०२०

२७. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस(इं.) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर,

मुंबई-४०० ०२५

२८. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष, ठाकरसी हाऊस, जे.एन.हेरेडिया मार्ग, बॉलार्ड इस्टेट, मुंबई- ३८

२९. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०० ०२८.

३०. बहुजन समाज पक्ष, प्रदेश सचिव, महाराष्ट्र राज्य, बी.एस.जी.भवन, भूखंड क्र. ८३-ए, कलेक्टर कॉलनी,

चेंबूर, मुंबई-४०० ०७४

३१. भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष, महाराष्ट्र समिती, ३१४, राजभवन, एस.व्ही.पटेल मार्ग,मुंबई-०४

३२. भारतीय कम्युनिस्ट (मार्क्सवादी) पक्ष, महाराष्ट्र समिती, जनशक्ती सभागृह, ग्लोब मिल पॅलेस,

वरळी, मुंबई-४०० ०१३

३३. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, मातोश्री टॉवर, शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई-४०० ०२८.

३४. निवड नस्ती मावज-१(का.३४), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई